

Publiekssamenvattingen II projecten ter verbetering van de palliatieve zorg in Noord-Holland

1. SigMa Netwerk Kop van Noord-Holland

Het netwerk palliatieve zorg Kop van Noord-Holland gaat samen met Woonzorggroep Samen het SigMa project uitvoeren. De SigMa-methodiek is een methode voor het lokaal verbeteren van de palliatieve zorg in verpleeghuizen, door het implementeren van instrumenten die ondersteunen bij het tijdig en nauwkeurig signaleren van veranderingen in behoeften bij verpleeghuisbewoners. Woonzorggroep Samen heeft als doel met het implementeren van de SigMa-methodiek om de palliatieve zorg in haar organisatie te verbeteren. Zij wil goede instrumenten vinden voor het signaleren en markeren van veranderingen, zodat de palliatieve zorg op maat gegeven kan worden aan cliënten en wil deze instrumenten vervolgens breed uitrollen in de organisatie. Het implementeren van de SigMa-methodiek past goed bij de visie en het ingezette beleid van woonzorggroep Samen. Belangrijk hierbij is dat de instrumenten passen bij de behoeften van de mensen op de werkvloer.

2. SigMa Netwerk Zaanstreek-Waterland

Het netwerk palliatieve zorg Zaanstreek-Waterland gaat samen met De Zorgcirkel het SigMa project uitvoeren. De SigMa-methodiek is een methode voor het lokaal verbeteren van de palliatieve zorg in verpleeghuizen, door het implementeren van instrumenten die ondersteunen bij het tijdig en nauwkeurig signaleren van veranderingen in behoeften bij verpleeghuisbewoners. De SigMa-methodiek wordt geïmplementeerd op twee verpleeghuisafdelingen binnen de organisatie. De Zorgcirkel heeft als doel met het implementeren van de SigMa-methodiek om de palliatieve zorg in haar organisatie te verbeteren. Zij wil goede instrumenten vinden voor het signaleren en markeren van veranderingen, zodat de palliatieve zorg op maat gegeven kan worden aan cliënten en wil deze instrumenten vervolgens breed uitrollen in de organisatie. Belangrijk hierbij is dat de instrumenten passen bij de behoeften van de mensen op de werkvloer. SigMa zal in het projectplan Palliatieve zorg van de organisatie worden opgenomen.

3. CURA Zaanstreek-Waterland

Het netwerk palliatieve zorg Zaanstreek-Waterland gaat samen met Eveen en De Zorgcirkel het implementatieproject CURA uitvoeren. Voor het verlenen van goede palliatieve zorg en de moeilijke keuzes die veelal moeten worden gemaakt zijn morele competenties van groot belang. CURA biedt laagdrempelige ondersteuning aan zorgverleners bij morele dilemma's in de palliatieve zorg. CURA houdt rekening met wat lastige situaties met je doen, zet aan tot het kritisch onderzoeken van je eerste oordeel, emotie en reactie en helpt je actief te verplaatsen in anderen, vooral in de patiënt. Eveen en de Zorgcirkel willen hun medewerkers ondersteunen door CURA effectief en duurzaam te implementeren.

4. In gesprek met de burger - West-Friesland

Het netwerk palliatieve zorg West-Friesland gaat informatiebijeenkomsten over het levenseinde organiseren voor ouderen. Wij werken mee aan het landelijke project 'In gesprek met de burger' omdat deze methode goed aansluit bij de ervaringen die wij in West-Friesland al hebben met het organiseren van bijeenkomsten voor ouderen samen met de regionale ouderenbonden zoals KBO en PCOB. Met dit project willen we verder bijdragen aan publieksbewustwording over mogelijkheden en onmogelijkheden van palliatieve zorg en behandeling in de laatste levensfase in onze regio. We willen dit doen door het organiseren van 12 publieksbijeenkomsten, waarbij de interventiematerialen (presentatie, format en het draaiboek) die door het landelijke onderzoeksproject worden doorontwikkeld worden gebruikt. Met de opgedane kennis en ervaring willen we een implementatie- en borgingsplan maken om in de toekomst meer publieksbijeenkomsten te organiseren binnen ons netwerk.

5. In gesprek met de burger – Zaanstreek-Waterland

Het netwerk palliatieve zorg Zaanstreek-Waterland gaat samen met de Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Zaanstreek-Waterland (SMD-ZW) informatiebijeenkomsten over het levenseinde organiseren voor ouderen in hun buurt. Wij zijn een van de 12 netwerken die meewerken aan het landelijke project 'In gesprek met de burger'. Met dit project willen we bijdragen aan publieksbewustwording over mogelijkheden en onmogelijkheden van palliatieve zorg en behandeling in de laatste fase van het leven in onze regio. We willen dit doen door het organiseren van 12 publieksbijeenkomsten. Voor de bijeenkomsten zullen de interventiematerialen (presentatie, format en het draaiboek) die door het landelijke onderzoeksproject worden doorontwikkeld worden gebruikt. Met de opgedane kennis en ervaring willen we een implementatie- en borgingsplan maken om in de toekomst meer publieksbijeenkomsten te organiseren binnen ons netwerk.

6. Oog voor naasten en nabestaanden

In het netwerk palliatieve zorg Zaanstreek-Waterland gaan Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Zaanstreek-Waterland (SMD-ZW) en Eveen werken met de Oog voor Naasten en Nabestaanden (ON²) methodiek. Deze methodiek motiveert en ondersteunt zorgverleners om oog te hebben voor behoeften van naasten van alle patiënten met een levensverkortende aandoening of kwetsbaarheid. Binnen ON² worden vier ZonMW projecten die aandacht hebben voor naasten bijeengebracht; Oog voor Naasten, Mantelzorg op Maat, InCaSu@home en Werkboek Rouwzorg. Daarnaast zorgt PHAROS ervoor dat de methodiek ook aansluit bij de behoeftes van naasten met beperkte gezondheidsvaardigheden of een migratieachtergrond. Elke deelnemende instelling gaat intern kijken hoe de ON² methodiek te implementeren en te borgen. We willen met onze deelname aan het ON² project zorgen dat alle naasten in ons netwerk als vanzelfsprekend aandacht krijgen van zorgverleners. En dat naasten zich dus beter begrepen en gesteund weten.

7. Gereedchapskist: Aan de slag in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking - Netwerk palliatieve zorg Kop van Noord-Holland

Het netwerk palliatieve zorg Kop van Noord-Holland gaat samen met 's Heerenloo, locatie Noorderhaven, het project Gereedchapskist: Aan de slag in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking uitvoeren omdat er voor mensen met een verstandelijke beperking goede palliatieve zorg moet zijn. Deze groep is extra kwetsbaar vanwege hun geringe mogelijkheden voor regie over hun leven. Binnen dit project zal 's Heerenloo een zelfevaluatie uitvoeren en daarna één of meerdere instrumenten uit de gereedchapskist implementeren. De gekozen instrumenten moeten passen bij de behoeften van de zorgverleners zodat zij na implementatie significant meer weten over palliatieve zorg, competenter zijn in het bieden van palliatieve zorg en positiever zijn over de kwaliteit van de geboden palliatieve zorg voor cliënt en naasten. 's Heerenloo wil dat palliatieve zorg op maat gegeven kan worden aan cliënten en wil na de projectperiode de instrumenten breed uitrollen in de organisatie.

8. Gereedchapskist: Aan de slag in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking - Netwerk palliatieve zorg Noord-Kennemerland

Het netwerk palliatieve zorg Noord-Kennemerland gaat samen met Esdégé-Reigersdaal het project *Gereedchapskist: Aan de slag in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking* uitvoeren omdat er voor mensen met een verstandelijke beperking goede palliatieve zorg moet zijn. Deze groep is extra kwetsbaar vanwege hun geringe mogelijkheden voor regie over hun leven. Binnen dit project zal Esdégé-Reigersdaal een zelfevaluatie uitvoeren en één of meerdere instrumenten uit de gereedchapskist implementeren. De gekozen instrumenten moeten passen bij de behoeften van de zorgverleners zodat zij na implementatie significant meer weten over palliatieve zorg competenter zijn en positiever over de kwaliteit van de geboden palliatieve zorg voor cliënt en naasten. Esdégé-Reigersdaal wil dat palliatieve zorg op maat gegeven kan worden aan cliënten en wil na de projectperiode de instrumenten vervolgens breed uitrollen in de organisatie.

9. Gereedchapskist: Aan de slag in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking - Netwerk palliatieve zorg West-Friesland

Het netwerk palliatieve zorg West-Friesland gaat samen met LeekerweideGroep het project *Gereedchapskist: Aan de slag in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking* uitvoeren omdat er voor mensen met een verstandelijke beperking goede palliatieve zorg moet zijn. Deze groep is extra kwetsbaar vanwege hun geringe mogelijkheden voor regie over hun leven. Binnen dit project zal LeekerweideGroep eerst een zelfevaluatie uitvoeren en daarna één of meerdere instrumenten uit deze gereedchapskist implementeren. De gekozen instrumenten moeten er voor zorgen dat cliënten een betere kwaliteit van hun laatste levensfase ervaren, de begeleiding zich ondersteund voelt én ook de familie en naasten zich betrokken en ondersteund voelen. LeekerweideGroep wil dat palliatieve zorg op maat gegeven kan worden aan cliënten en wil na de projectperiode de instrumenten vervolgens breed uitrollen in de organisatie.

10. Gereedchapskist: Aan de slag in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking - Netwerk palliatieve zorg Zaanstreek-Waterland

Het netwerk palliatieve zorg Zaanstreek-Waterland gaat samen met Prinsenstichting en Stichting Odion het project *Gereedchapskist: Aan de slag in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking* uitvoeren omdat er voor mensen met een verstandelijke beperking goede palliatieve zorg moet zijn. Deze groep is extra kwetsbaar vanwege hun geringe mogelijkheden voor regie over hun leven. Binnen dit project zullen Prinsenstichting en Stichting Odion een zelfevaluatie doen en daarna één of meerdere instrumenten uit de gereedchapskist implementeren. De gekozen instrumenten passen bij de behoeften van de zorgverleners zodat zij na implementatie significant meer weten over palliatieve zorg, competentier zijn en positiever zijn over de kwaliteit van de geboden palliatieve zorg voor cliënt en naasten. Prinsenstichting en Stichting Odion willen dat deze zorg op maat gegeven kan worden aan cliënten en willen na de projectperiode de instrumenten breed uitrollen in de organisatie.

11. Project GPS: Gesprekken over Psychosociale behoeften, intimiteit en Seksualiteit bij mensen met ongeneeslijke kanker

Verpleegkundigen zijn geschikte professionals om gesprekken over psychosociale zorgbehoeften en problemen te voeren met patiënten met ongeneeslijke kanker. Daar kunnen ook vragen en problemen met intimiteit en seksualiteit onder vallen. Dergelijke gesprekken worden in de praktijk echter niet altijd gevoerd en gerichte vervolgacties ontbreken vaak. Hierdoor ontvangen patiënten niet altijd de psychosociale ondersteuning die ze nodig hebben. Met het project willen we bereiken dat verpleegkundigen structureel gesprekken aangaan met patiënten met ongeneeslijke kanker over psychosociale zorgbehoeften en eventuele vragen over intimiteit en seksualiteit. Dit moet leiden tot:

1. Betere ervaren kwaliteit van zorg en ondersteuning en betere kwaliteit van leven voor patiënten en hun partners.
2. Bevorderen van adequate kennis en gespreksvaardigheden van verpleegkundigen voor het bespreken van psychosociale zorgbehoeften in het algemeen en problemen rondom intimiteit en seksualiteit in het bijzonder.